

SPRINKEL: Sprinkelanlegg distribuerer hellig vann.

TIMKAT: Timkat er den største festivalen i Etiopia.

HELLIG VANN: Biskopen i Vest-Gojjam velsigner det hellige vannet under Timkat-festivalen. Bahir Dar, Etiopia.

FOTO: TERJE ØSTIGÅRD

I dag tar **TERJE ØSTIGÅRD** oss med til Timkat-festivalen i Etiopia. Det er en festival som understreker dåpens betydning i de ulike trossamfunn.

Dåpens betydning

JESU FØDSEL: I den protestantiske kirken er Jesu fødsel den største religiøse høytiden, og julaften markerer denne begivenheten. Hva som er de viktigste hendelsene innen kristendommen avhenger av tilknytning til ulike trossamfunn. I den etiopisk-ortodokse kirken markeres også Jesu fødsel, men selve fødselen har mindre betydning enn dåpen.

Markeringen av at Johannes Døperen døyte Jesus i Jordan-elven er i den etiopisk-ortodokse kirken den viktigste begivenheten i kristendommen. Det var ikke Jesu fødsel, men dåpen, som muliggjorde at menneskeheten kunne ta del i Jesu død og gjenoppstandelse, og dermed få tilgivelse for sine synder og komme til himmelen.

I Etiopia markeres og feires dåpens betydning 19. januar med Timkat-festivalen. Siden Jesus ble døpt i Jordan-elven, er alt vann hellig. Dåpen har derfor en dobbel funksjon.

VIKTIG: Viktigheten av dåpen er den samme i den ortodokse som i den vestlige kirken, men siden alt vann ble hellig når Jesus ble døpt, så brukes vann som et rensende medium i andre festivaler og ritualer. Hellig vann har derfor en fundamental rolle i den etiopisk-ortodokse liturgien, fordi det var Jesus selv som definerte kristendommen gjennom vann.

Under den religiøse seremonien velsigner biskopen det hellige vannet, som så blir sprinklet på de tusenvis av fremmøt-

te. De store folkemassene umuliggjør at alle kan komme til selve dåpsbassenget på grunn av trengsel og fare for å bli trukket ned, og derfor er det satt opp sprinkelanlegg som spylt det hellige vannet ut over folkemassene.

AVSKY: Portugisiske jesuittprester som misjonerte i Etiopia på 1500- og 1600-tallet så med avsky på denne festivalen fordi de trodde at etiopierne ble døpt en gang til. I kristendommen

kan man kun bli døpt en gang. I dåpen tar kristne del i Jesu død og gjenoppstandelse, og derfor er gjendåp umulig.

Timkat-festivalen er ikke gjendåp, selv om alle blir døpt på nytt. I Etiopia fins det to typer

dåp, og den ortodokse kirken understreker at dåpen i de store festivalene ikke er et sakrament. Det er kun dåpen av barn som er et sakrament, men siden vann er hellig etter Jesu dåp i Jordan-elven og åpnet veien til frelse, så markeres denne begivenheten ved at alle lar seg sprinkle i hellig vann. Dette vannet har også livgivende og helbredende kraft. Siden alle

FAKTA

TIMKAT

- Timkat er den største religiøse festivalen i Etiopia.
- Festivalen feires 19. januar hvert år.
- Timkat markerer betydningen av Jesu dåp i kristendommen.

allerede er døpt, så er det viktigheten av dåpen som feires.

ULIKE FORMER: Feiringen tar ulike former avhengig av hvor ortodoks man er, og festivalen varer i tre dager. Ritualer starter på ettermiddagen 18. januar, og de mest religiøse er oppe hele natten og synger kristne sanger og tilber Gud. Tidlig på morgenen før soloppgang den 19. januar samles store folkemengder til bønn og sang, før de blir døpt med det hellige vannet. Noen vier resten av dagen og den neste til religiøs tilbedelse, mens andre endrer fokus og markerer festivalen på en annen måte.

Til de store festivalene er det tradisjon å brygge smaksrikt honningøl, som har ulik styrke avhengig av hvor lenge det har blitt lagret, og Timkat-festivalen er intet unntak. *Aqua vita* eller livets vann – juleakevitten – blir drukket på julaften her hjemme etter at man har vært i kirken. Det hellige og livgivende vannet markeres på forskjellige måter i ulike kulturer og religioner, og i Etiopia er dåpens betydning den viktigste hendelsen i kristendommen, som helliggjorde alt vann som blir feiret.

SV og skoleledelse

NY MODELL: BA skriver 26. januar om bystyrets behandling av ny skoleledermodell, som ble vedtatt mot SVs stemmer. Slik saken er skrevet fremstår dette som en sak som alle er enig i, utenom SV, og der det får stå uimotsagt fra Aps Pål Thorsen at SV ikke forholder seg realpolitisk til saken.

For det første er det bare et tegn på at Ap ikke skjønner hva saken handler om, og for det andre at mange nok tar stilling til bare modellen og ikke den saken som ble behandlet.

For SV forholder seg til én enkelt realitet: Målet i skolen skal være å skape en god lærearena. Saken som SV stemte mot innfører et nytt ledelsessjikt i skolen, mer byråkrati og en rekke føringer og idégrunnlag som er fremmed for skolen. Avstanden mellom lærere og rektor kan bli større med flere mellomledd, ansvaret utydeligere og byråkratiet vokse som følge av at skolen nå får en langt mer komplisert modell. Dette gir ikke mer læring, slik Ap og byrådspartiene hevdet i debatten. Det byråkratiserer. SV er helt åpen for at rektor skal bruke mer tid på pedagogisk ledelse. Men det springer ikke ut av å utnevne et helt sett med flere ledere.

MELLOM LINJENE: Men det som virkelig fikk SV til å være mot saken er alt som ligger mellom linjene. For utover ny ledelsesmodell inneholder saken en rekke føringer for

hva som er riktig pedagogikk, hvordan rektor skal være langt mer autoritær, og idésett hentet fra næringslivet – for eksempel lønnsbonus til leder dersom skolen gjør det bedre på tester og prøver.

Ord som «ledelsesinitiativ», «kontrolldimensjon» og «strategisk ledelse» fremstår som papegøyespråk hentet fra bedriftspresentasjoner. Sammen med begrep som «resultatenhet» i stedet for skole, og «resultatenhetsleder» i stedet for rektor er dette mer å utarme skolen for hva den faktisk skal fokusere på: Læring!

«I teorien trenger skolen kun én leder som står ansvarlig for skolen.»

REALPOLITIKK: SV er realpolitiske.

Og politisk har vi et ansvar for å si fra når alle de andre politikerne har forvekslet skolene våre med næringslivet og sett seg blind på ledelsesmodeller derifra. I teorien trenger skolen kun én leder som står ansvarlig for skolen, de ansatte, elevene og det offentlige: nemlig rektor. SV ser derifra at rektor gjerne kan delegerer ansvar utover dette, alt etter hva skolens behov er, og kommunen plikter å legge til rette for dette.

For det er riktig at skoleledelse i dag er vanskelig med alt det administrative ansvaret som pålegges rektor og skole, og mye ansvar med skolens læreplan. Men løsningen på dette er heller å ansette mer administrasjon og løfte unna det tyngste papirarbeidet av rektor, og ikke spre dette utover lærerstaben.

LUFTSLOTT: SV kan ikke stemme for at læring settes til side for troen på et nytt luftslott innen skolepolitikken. Da hjelper det ikke hvor mye man påstår det handler om læring. For når begrepene er fremmed for skolen og modellen fører til mer byråkrati og hierarki, så er dette ingen fremtidens løsning.

Det kan gjerne bli «et snøskred», som byråden sier. Men som kjent er snøskred sjelden av de gode.

● **Simen Willgohs,**
medlem i oppvekstkomiteen, SV

TERJE ØSTIGÅRD

post.doc v/Uni Global, Universitetet i Bergen